

Moravskoslezský kraj

Tuto přílohu připravil Moravskoslezský kraj

**Neobyčejná výstava
v krajské galerii v Ostravě**
strana 2

**Lidem v ústavech chybí
volnost, ale mění se to**
strana 3

Bruntálsko má nová centra pro technické vzdělávání žáků

Kraj začal budovat moderní vzdělávací centra s nabídkou širokého spektra technicky orientovaných vzdělávacích programů v šesti středních školách v Bruntále, Krnově, Albrechticích a Rýmařově. Celkové náklady projek-

ty nové pracoviště, na kterých se žáci seznamují nejčinnější formou s teorií i praxí obrábění na CNC strojích, přičemž přichází do styku se skutečnými stroji používanými ve výrobních závodech. Pracoviště byla vybavena nejen

v Albrechticích žánrovou oprávenou technikou ani jeden CNC stroj. Klasické obráběcí stroje byly naprosto zastaralé. Nyní se žáci učí na moderních strojích, zlepšili se i jejich přístup k odbornému výcviku. Rovněž spolupráce s partnery školy je nyní na lepší úrovni. Realizace projektu umožní zředit vlastní svářečskou školu. Hodnota dodaného zařízení činí přibližně čtyři miliony korun. „Nákup nových strojů a zařízení přinese škole obnovu zastaralé techniky a žákům možnost učit se na moderních učebních pomůckách. Pozitivní ohlasy na modernizaci technického vybavení přicházejí od sociálních partnerů školy, kteří oceňují lepší znalosti a dovednosti žáků na smluvních pracovištích. Zároveň nové vybavení pomůže škole značnou mírou při náboru nových žáků do učebních oborů se strojírenským zaměřením, které v současné době na trhu práce chybí,“ konstatovala ředitelka Střední školy v Rýmařově Soňa Kovaříková.

V BRUNTÁLE projevují studenti o novou techniku velký zájem.

V KRNOVĚ mají žáci k dispozici speciální výukové panely i simulátory.

tu se vyšplhaly na více než 58 milionů korun, z rozpočtu regionální rady šlo 92,5 procenta, kraj přispěl podílem ve výši 7,5 procenta. „Cílem projektu je z kvalitní podmínky pro výuku žáků na středních odborných školách a odborných učilištích technického zaměření, a zvýšit tak počet kvalitně připravených absolventů těchto škol s ohledem na požadavky zaměstnavatelů,“ upřesnila náměstkyně hejtmanky Věra Palková (ČSSD).

Střední škola průmyslová v Krnově získala kompletní vybavení pro zkvalitnění teoretické a zejména praktické výuky obrábění v oborech vzdělání s využitím listem a maturitní zkouškou ve vzdělávacích programech pro mechaniky seřizovače a obráběče kovů. Ředitel školy Milan Osladil potvrdil, že vznikla

programy pro simulaci činnosti na počítači, ale i realitě se přibližujícími simulátory. Typy řídicích systémů byly zvoleny s ohledem na potřebu trhu práce.

Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání Krnov získala vybavení v celkové finanční hodnotě 7,57 milionu korun. „Plně ho využívají žáci strojírenských a technických oborů, mechanizace a služby, mechanik opravář motorových vozidel a řidič profesionál,“ upřesnil ředitel školy Zdeněk Weřna. Škola zakoupila například speciální výukové panely pro technické kreslení, výkonnou motorovou brzdou, laserovou geometrii náprav, vyzvačskou kůlu, nástroje a zařízení pro svářečskou školu.

Před realizací projektu neměla Střední škola zemědělství a služeb

MODERNÍ VYBAVENÍ pomůže při náboru nových žáků v Albrechticích.

Studenti Střední odborné školy i Střední průmyslové školy v Bruntále získali nové možnosti vzdělávání v technické oblasti. Podle slov ředitelky průmyslovky Petra Černého poznatky získané v teoretické výuce studenti mohou nyní prakticky realizovat při 3D konstruování, programování a obrábění na nejmodernějších plnohodnotných strojích, dále při diagnostikování a opravách závod moderních řídicích systémů silničních vozidel. Studenti projevují o novou techniku velký zájem. „Takové učitelé přivítají výraznou modernizaci školy. Součástí projektu nebyly jen dodávky nového vybavení, ale zároveň i důkladné školení učitelů při praktickém používání dodaných moderních strojů. Učitelé si pochvalují, že konečně učí to, co se používá v praxi,“ dodal ředitel.

Úvodní slovo hejtmana

V současné době, milí čtenáři, jsme zase o rok starší a snad i moudřejší. Překotný běh společenských událostí doma i ve světě nabral takové tempo, že tu moudrost budeme opravdu potřebovat. A snad ji budeme i umět užít tak, abychom se dokázali se všemi problémy vypořádat v současnosti i budoucnosti.

V posledním úvodníku jsem se obsáhle věnoval problematice rozpočtu Moravskoslezského kraje pro rok 2012. V jeho duchu se také neslo jednání zastupitelstva kraje dne 14. prosince. Jeho začátek byl slavnostnější než obvykle, protože zákonem stanovený slib složil jeho dva noví členové. V zastupitelstvu tak budou nyní pracovat Jarmila Škalová (klub ČSSD, starostka Petřvaldu) a Libor Nowak (klub ODS, podnikatel a člen zastupitelstva v Krnově). Nahradili Jiřího Absolona (ČSSD), který odešel ze zastupitelstva po jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace, aby zabránil vzniku střetu zájmů, a Zbyňka Stanjara (ODS), který rezignoval z důvodu pracovního vytížení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Takový úvod v dobrém poznamenal následující průběh. Jednání bylo klidné a věcné. K rozpočtu se vedla jediná rozprava zásadní povahy. Návrh vytvořený v rozpočtu našeho kraje účelově vázanou rezervou na možné pokrytí chybějících prostředků na provoz sociálních zařízení schválen nebyl. Chci na tomto místě poznamenat, že to nebyl asociální akt! Bylo to naopak správné rozhodnutí. Zodpovědnost i zodpovědnost za tento účelový prostředek nese ze zákona přímo stát. Krajské rozpočty nejsou pro tento účel vybaveny vlastními prostředky. Nemohou proto nahrazovat roli státu, pokud se ten nechová zodpovědně k vlastním občanům. Věřím, že kolegové, kteří zasedají také přímo v Poslanecké sněmovně, budou v duchu tohoto faktu konat vůči vládě bez ohledu na příslušnost ke koalici nebo k opozici. Rozpočet byl tedy schválen v té podobě, v níž byl i zodpovědně připraven. Nejedná se však (jako u každého rozpočtu) o nějaký automat na peníze, který je předzoblen, takže stačí jen vybrat. Záležit bude na kondici i ochotě daňových plátců, na schopnosti státu dané vybrat. Proto jsem v úvodním vystoupení upozornil zastupitele na nutnost průběžné kontroly naplnění příjmů a podle toho i reakci na výdajové straně od počátku roku 2012. Závěrem mi dovolte, milí spoluobčané, abych vám jménem svým, jménem kolegů náměstků i jménem celé rady popřál do nového roku vše nejlepší. Zdraví stavím znovu na první místo. Jsem přesvědčen, že budeme-li je mít, máme vždy šanci vypořádat se poctivě se vším, co život přináší.

Jaroslav Palas, hejtmán Moravskoslezského kraje

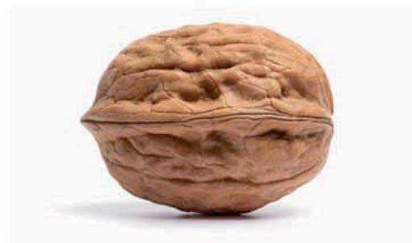
Regionální krajské speciality nabízí nová kuchařka

Ke konci roku, pár dní před Vánocemi byla slavnostně pokřtěna kuchařka krajských specialit, která byla sestavena z receptů zaslanych do prvního ročníku kulinařské soutěže Jak šmakuje Moravskoslezsko. Kuchařka je neprodějná, získat ji však můžete v průběhu roku na různých akcích Moravskoslezského kraje, na veletrzích cestovního ruchu v Brně, Praze a Ostravě, popřípadě vyhrát v soutěžích, které Moravskoslezský kraj připravuje. Cílem projektu Moravskoslez-

ského kraje s příhodným názvem Jak šmakuje Moravskoslezsko, bylo znohuobjevit moravskoslezských specialit z kuchyní našich babiček. Celkem se podařilo sesbírat takřka sedm desítek originálních receptů. Seznam participujících restaurací, které ve svých jídelních listcích v současné době nabízejí moravskoslezské speciality, je uveden přímo v kuchařce, ale také na webových stránkách Moravskoslezského kraje www.msregion.cz.

PF 2012

Vážení spoluobčané,
přijměte od nás do nového roku
přání zdraví, štěstí a pevného rodinného zázemí.
Záleží nám na tom, aby se Vám v našem kraji
žilo dobře a spokojeně.

Rada Moravskoslezského kraje

Kraj vydal mapy pro nevidomé a slabozraké

Na sedesát kusů souboru map v celkové hodnotě čtyři sta tisíc korun vzniklo v rámci projektu Rozvojové aktivity v cestovním ruchu. Zajímavá pomůcka byla realizována v rámci Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2009–2013. Mapy lze zapůjčit ve vybraných informačních centrech, školách a organizacích pečujících o zdravotně postižené osoby v celém Moravskoslezském kraji. Seznam míst je zveřejněn na www.msregion.cz. Obsahem souboru map je mapa republiky rozdělená na kraje, mapa Moravskoslezského kraje členěná na správní celky, klad mapových listů s plastickými mapami i legendy. „V mapách jsou obsaženy důležité orientační body a velké množství informací o daném území. V plastických mapách jsou vyznačeny například památky, ulice, trasy tramvají a další zájmové body. Pomocí těchto

TVŮRKYNI celého souboru map je Dana Fuxová.

materiálů získávají zdravotně postižení lidé přehled o dané oblasti, a jsou tak lépe připraveni na pohyb po zvolené trase,“ uvedl náměstkyně hejtmanky Jiří Vziwent (ČSSD) a dodal, že se jedná o jedinečný projekt, který dosud nebyl

Moravskoslezským krajem realizován. Vytvoření hmatových map navazuje na úspěšný projekt Cestovním ruch bez bariér, v jehož rámci dochází k mapování turistických cílů pro tělesně postižené osoby.

Nejvýznamnější investice v Moravskoslezském kraji v roce 2012 půjdou letos na rekonstrukce i výstavbu

Na celkových výdajích kraje se největším objemem podílejí výdaje na akce spolufinancované z evropských finančních zdrojů ve výši 3,6 miliardy korun, dále podpora provozu příspěvkových organizací kraje ve výši 2,1 miliardy korun, výdaje na zajištění základní dopravní obslužnosti v objemu 1,4 miliard korun a výdaje na akce reprodukce majetku kraje, které nejsou spolufinancovány z evropských finančních zdrojů, ve výši 587 milionů korun. „Mezi největší investice spolufinancované z evropských finančních zdrojů

zařazené do rozpočtu příštího roku patří projekty rekonstrukce 18 úseků silnic druhé a třetí třídy v celkové výši 998 milionů korun, kolejevých napojení Letiště Leoše Janáčka Ostrava ve výši 385,5 milionu korun, výstavba jižního obchvatu Opavy za 199,7 milionu korun a ekologizace zdravotnických zařízení v objemu 188 milionů korun.“ řekl hejtman Jaroslav Palas (ČSSD). Prostředky popoují na modernizace, rekonstrukce a výstavbu sportovních a vzdělávacích zařízení v celkové výši 156 milionů korun. Kraj přispěje část

kou ve výši 27,5 milionu korun na dokončení Malé scény v divadle v Českém Těšíně. V odvětví zdravotnictví budou připravovány a realizovány za spoluúčasti evropských finančních zdrojů, například výstavba pavilonu chirurgických oborů v Nemocnici ve Frýdku-Místku a rekonstrukce infekčního pavilonu v Nemocnici s poliklinikou Havířov. Za příspěvní dotace z Operačního programu životní prostředí budou realizována zateplení vybraných objektů nemocnic. „Z rozpočtu Moravskoslezského kraje dále budou

realizovány akce rekonstrukce, oprav a modernizací v rámci jednotlivých zdravotnických zařízení. Například rekonstrukce operačního sálu očního oddělení ve Slezské nemocnici v Opavě, modernizace pracoviště interního oddělení v Nemocnici s poliklinikou Karviná-Ráj či rekonstrukce stávajícího provozu v krnovské nemocnici. Dojde k významné a zásadní modernizaci a obměně přístrojového vybavení šesti krajských nemocnic zdravotnickou technikou v celkové hodnotě přibližně dvou set milionů korun.“ nasti-

la tisková mluvčí kraje Šárka Vlčková. Za spoluúčasti evropských finančních zdrojů budou připravována a realizována chráněná bydlení. Ke konci roku 2012 se předpokládá spuštění projektu spolufinancovaného z Programu švýcarsko-české spolupráce Humanizace domova pro seniory v Opavě. Procesem rekonstrukce, modernizace nebo humanizace projdou další objekty v Albrechticích, Frenštátě pod Radhoštěm, Sedlnicích, Moravici nebo v Bohumíně. Mezi investice financované z prostředků kraje patří v oblasti dopravy napří-

klad rekonstrukce mostu přes železniční trať a mostu přes potok Šykočerek – silnice II/480 v Koprivnici ve výši 60 milionů korun. Důležitě jsou plánované akce spolufinancované z evropských finančních zdrojů, mj. dokončení jižního obchvatu Opavy, realizace části stavby „Revitalizace přednádražního prostoru Svinov, II. etapa - část MSK“, zahájení realizace projektu „Via Lyžbice“, zahájení rekonstrukce a modernizace úseku silnice II/471 Rychvald, silnice II/464 Opava ul. Jánská, Bílovec, silnice III/48418 Frýdlant nad Ostravici.

O ekologických vozidlech MHD, novém dotačním programu na výměnu nevyhovujících kotlů a zajištění dopravní obslužnosti veřejnou dopravou

Rozhovor s Miroslavem Novákem (ČSSD), prvním náměstkem hejtmana pro dopravu, silniční hospodářství a životní prostředí

• Jak vidíte náš kraj z pohledu životního prostředí, nemají problémy a mohou směřovat svou činnost k ekologičtějšímu prostředí?

Náš kraj sice patří k těm nejméně znečištěným, což má za následek i stále diskutované vyšší znečištění životního prostředí oproti ostatním krajům, ale i v nejzastříženějších částech území došlo za posledních dvacet let k výraznému zlepšení. A naopak jsou zde místa, která s kvalitou životního prostředí nemají problémy a mohou směřovat svou činnost k ekologičtějšímu „nezávadnosti“ oblastem, které jsou jinde v naší republice považovány za nejčistší. Nacházejí se zejména v západní části kraje na území Jeseníků – například klimatické lázně Karlova Studánka, Osoblazsko, a pak také v Beskydách. Obecně lze asi říci, že i přes problémy, které máme každoročně v zimním období s čistotou ovzduší a které se snažíme řešit všemi dostupnými nástroji i nad rámec současné legislativy, kvalita životního prostředí se v našem kraji zvyšuje. Nemůžeme znečištění skutečnost, že je historicky

náš region zatížen těžkým průmyslem a i v současnosti zůstává nadále motorem českého průmyslu. My sami však můžeme svým konáním přispět k tomu, aby se nám v něm žilo lépe a lépe.

• A jaké nástroje nad rámec současné legislativy v oblasti ochrany ovzduší tedy využíváte?

Nesnažíme se zatašit, že je situace ohledně kvality ovzduší stále alarmující, i když množství emitovaných znečišťujících látek má v posledních letech klesající tendenci a ve srovnání s množstvím vypouštěných škodlivin v sedmdesátých až devadesátých letech jsou hodnoty znatelně nižší. V říjnu loňského roku byla ukončena miliardová investice obsahující odprášení nejprávnějšího provozu společnosti ArcelorMittal Ostrava. Tato realizace je výsledkem několikaletého intenzivního vyjednávání ze strany kraje. V minulém smogovém období inicioval kraj podpis dobrovolných dohod s významnými provozovateli zdrojů znečišťování ovzduší. Podle nich firmy začnou regulovat dříve, než jim to ukládá zákon a schválený

regulační řád. Zavedení těchto opatření se odrazilo na mimějším průběhu a zkrácení časových úseků trvání smogových stavů. Kraj je aktivní i na poli legislativním, protože už v roce 2009 předložil zákonodárnou iniciativu, která přišla s řešením kontroly lokálních topenišť. Přestože nebyla navrhovaná opatření zapracována do stávajícího zákona o ochraně ovzduší, která opě-

tnově inicioval zahrnutí pravidel provozu a kontrolu lokálních topenišť do nově připravovaného zákona. Zdá se, že by mohl být úspěšný. Snažíme se také vyjednat s ministerstvem dopravy o co nejrychlejší realizaci obchvátů měst na našem území, rovněž jsme zvýšili četnost čistění komunikací, které spadají do působnosti kraje, čímž napomáháme ke snížení prašnosti kolem těchto cest. Dalším nástrojem nad rámec zákona, který bychom chtěli využít pro zlepšení kvality ovzduší v kraji, je vyhlášení nového dotačního programu na výměnu starých kotlů za nové.

• Co je přesně účelem tohoto nového dotačního programu?

Tento dotační program je vyhlášen Moravskoslezským krajem ve spolupráci s ministerstvem životního prostředí a Státním fondem životního prostředí. Svou podstatou má podpořit skrze zmíněný finanční nárok spojenců jejich pořízení a instalaci výměny stávajících nevyhovujících kotlů na tuhá paliva za nové automatické kotle na uhlí nebo uhlí a biomasu, které

produkují mnohonásobně nižší emise a nelze v nich prakticky spalovat žádný jiný odpad. Hlavním cílem programu zůstává v době neustálého zvyšování nákladů na vytápění i při používání méně ekologických paliv co nejméně zatěžovat ovzduší na území kraje.

• V Moravskoslezském kraji je více vidět ve veřejné dopravě nízkopodlažní vozidla.

Do provozu bylo uvedeno již třiatřicet vozidel z Regionálního operačního programu soudržnosti Moravskoslezsko 2007 až 2013. Všechna tato nová vozidla jsou vybavena výklopnou plošinou pro nástup a výstup cestujících na invalidním vozíku a informačním systémem pro sluchově a zrakově postižené občany s vzhledem na povely výsílac nevidomého. Nová vozidla splňují nejprísnejší emisní limity Euro 5, což přispěje ke snížení emisí produkovaných autobusy, a tím ke zlepšení ovzduší. Celkem bude v rámci tohoto programu do roku 2013 v Moravskoslezském kraji pořízeno o dopravce Veolia Transport Morava 44 vozidel, v ČSAD Havířov,

ČSAD Karviná a ČSAD Frýdek-Místek 42 vozidel. V souladu s projektem Moravskoslezským krajem veřejnou dopravou bez bariér byla tato vozidla nasazena na bezbariérové spoje linek financovaných z rozpočtu Moravskoslezského kraje, a tím došlo k zajištění garantovaného spojení nízko- a středněpodlažními vozidly města Ostravy s městy Bohumín, Bruntál, Český Těšín, Frýdek-Místek, Havířov, Karviná, Koprivnice, Krnov, Nový Jičín, Opava, Orlová a Třinec.

• Jak je tedy zajištěna dopravní obslužnost veřejnou dopravou na letošní rok 2012?

V rozpočtu Moravskoslezského kraje na rok 2012, který byl schválen zastupitelstvem kraje 14. prosince 2011, jsou vyčleněny finanční prostředky na zajištění dopravní obslužnosti kraje v takové výši, aby mohl být zachován současný rozsah spojů linkové dopravy a rozsah vlaků u drážní dopravy. Vzhledem k ekonomické situaci státu a omezeným možnostem rozpočtu kraje je situace stále složitější. Smlouvy o závazku veřejné služby se všemi dopravci se průběžně uzavírají.

Na naše chuťové smysly útočí Grand restaurant festival

Také v našem kraji proběhne pod záštitou hejtmana Jaroslava Palase (ČSSD) oblíbený Grand restaurant festival, a to od 15. ledna do 15. února. Během jednoho měsíce ve všech krajích, dvaceti městech a více než 63 podnikcích mohou zájemci ochutnat skvělé delikatesy za festivalové ceny v restauracích, které získaly vysoké hodnocení v publikaci Maurerův Výběr Grand restaurant 2012. Partnerem projektu je agentura Czech-Tourism s projektem Czech Specials. Restaurace budou mít v rámci festivalu za úkol uvážit tři pokrmy – jídlo od maminky, specialitu šéfkuchaře a Czech Specials v podobě regionální speciality. K tomu, abyste se mohli zúčastnit kulinařského festivalu, musíte mít zakoupenou festivalovou ochutnávku ve vámi vybrané restauraci na příslušný den a čas. Vstupenky lze získat na www.grandrestaurantfestival.cz.

LOSOSOVO-TUŇÁKOVÁ ROLKA v řase nori s wasabi a omáčkou z černého sezamu – jeden z loňských pokrmů. Skvělé delikatesy budou k mání za festivalové ceny.

Přihlaste svoji „NEJ...Sestřičku“

Již čtvrtým rokem můžeme „my pacienti“ v našem kraji ocenit nejlepší zdravotnici v anketě Sestra Moravskoslezského kraje 2011. V kategorii Cena veřejnosti mohou občané – tedy pacienti, rodinní příslušníci, kolegové, sousedé – nominovat nejlepší zdravotní sestřičku našeho kraje. Stačí vyplnit přihlášku, kterou získáte v některém ze zdravotnických zařízení v našem kraji nebo na webových stránkách www.sestrakraj.cz. Vyplnění a zaslání této přihlášky v termínu do konce ledna dává nejen nominátní hlas své kandidátce, ale budete navíc zařazení do slosovní o atraktivní cenu v hodnotě 25 tisíc korun.

LETOŠNÍ VÍTEŽKA anketu, kterou vyhláší v rámci České republiky jako jediný Moravskoslezský kraj, Jana Pawlasová (uprostřed).

Neobyčejná výstava v krajské galerii v Ostravě

V Galerii výtvarného umění v Ostravě probíhá mimořádná výstava Černá slunce s podtitulem Odráčená strana modernity 1927–1945. Jsou k vidění více než dvě stovky děl více než čtyřiceti českých a slovenských umělců, která jsou rozdělena v pěti sálech Domu umění do sedmi tematických skupin. Kromě mnoha jiných jsou zastoupeny i světově proslulí umělci, jako jsou například Toyen, František Kupka, Josef Váchal, Jindřich Štyrský, Jan Zrzavý, Emil Filla, Josef Čapek či František Drtílek. Stejně zajímavá však jsou i díla dosud neprávem opomíjených osobností, jako byli Zdeněk Rykr, Karel Černý či André Neměš.

„Výstava Černá slunce je zaměřena na dramatický vývoj českého moderního umění od druhé poloviny dvacátých let po prou polovinu let čtyřicátých minulého století. Postupně mimořádně nosné období, ve kterém došlo k mnoha složitým politickým a uměleckým zvratům. Do širokého rámce střeťavajících se výtvarných a myšlenkových přístupů jsou zapojeny nejvýznamnější osobnosti – malíři, sochaři, grafici, fotografové a architekti, z nichž mnozí patří k hlavním představitelům českého umění vůbec.“ řekl jeden z kurátorů Karel Šrp. Od poloviny ledna bude k dostání vydání odborné publikace k výstavě.

FRANTIŠEK HUDEČEK a jeho Zatmění slunce.

Lidem v ústavech chybí volnost, ale mění se to

Spousta handicapovaných lidí žijících v ústavech pečl v takovém rozsahu nepotřebuje. S náležitou podporou totiž mohou žít jinak. „Proces, kdy dochází ke změně v přístupu k lidem s postižením, kdy se mohou z velkokapacitních institucí přestěhovat do bytů či domů v běžné zástavbě a žít způsobem života, který je obvyklý pro jejich vrstevníky, se nazývá transformací sociálních služeb,“ vysvětlila tisková mluvčí Moravskoslezského kraje Šárka Vlčková. Potvrzují to také slova náměstka hejmana Svatomíra Recmana (KSČM), který připomíná, že tyto změny dlouhodobě prosazuje Moravskoslezský kraj. „Díky své aktivitě a využívání příležitosti financování pomohl ke změně života celkem 338 lidem s postižením a v procesu pokračuje.“ Podstatnou část svého života strávila paní Jarmila v ústavu péči. Jejím prvním

domovem se stal kojenecký ústav. Rodiče měli už šest dětí, když se narodila dvojčata. O své děti se ale nedokázali postarat, matka byla navíc alkoholička. Postupně Jarmila vystřídala čtyři dětské domovy. „Do prvního ústavu sociální péče Na Vizíně jsem se dostala v roce 1979, pak jsem se ocitla v Muglinově. V roce 1992 jsem se dostala do domova důchodců. Na to jsem byla moc mladá, tak mě v roce 1993 předali do opavského ústavu Mánesova, kde jsem strávila dlouhých sedmáct let. V dětských domovech jsem hodně sportovala, účastnila jsem se krajských sportovních her v atletice, kde jsem vyhrála několik desítek medailí, i zlatých. V gymnastice jsem reprezentovala naši republiku v zahraničí. V roce 1995 jsem poprvé letěla letadlem, do USA. Tady jsem v plavání vyhrála první a druhé místo,“ vzpomněla žena, které pomohli

JARMILA je dnes velice spokojená díky práci, protože si vydělá vlastní peníze.

sport překonat všechny útrapy. „Své dětství a mladá léta jsem strávila v ústavech, kde jsem neměla soukromí, na pokoji nás bydlelo někdy i deset, vše jsme dělali skupinově, pracovníci na nás neměli dost času a někdy s námi zacházeli necitlivě. Nechodili jsme moc mezi ostatní lidi. Chyběla mi volnost,“ oživuje své vzpomínky Jarmila. Před osmi lety dostala možnost chráněného bydlení, ale z velké svobody i zodpovědnosti dostala strach. Získala šanci si vyzkoušet vše nanečisto. „Dostala jsem svůj pokoj s klíči, první práci, začala jsem se učit hospodařit s penězi, chodila jsem samostatně nakupovat a sama jsem jezdila na návštěvy za kamarádkou a neteří. Získala jsem větší sebedůvěru a byla připravená na důležitou změnu ve svém životě,“ vypráví Jarmila. Jejím prvním „opravdovým“ domovem se stalo chráněné bydlení v Albrechticích. „Po roce a čtvrt mi nabídli, že se můžu přestěhovat do nově otevřeného chráněného bydlení v Krmově. Postupně jsme se zabývali a každý si zaržoval pokojík podle svého – a to se mi líbilo nejvíce. Můj velký dík patří skvělé asistenci Verce Uncovské, protože se mnou měla obrovskou trpělivost, když jsem se učila větší samostatnosti. Dost dlouho jsem také využívala služeb sociální rehabilitace Růt, a to cvičné práce, což mě naučilo dodržovat docházku do práce, plnit si své pracovní úkoly a tak dále. Každá pochvala byla pro mě v tu chvíli tou největší odměnou. Taký mám vyřízený občanský průkaz a můžu sama hospodařit s penězi,“ uzavírá svůj příběh šťastná žena, která od konce loňského roku bydlí v novém nájemním bytě se svým kamarádem a využívá službu podpory samostatného bydlení.

K jednotným přijímačkám se připojí i soukromé školy

Celkem osmdesát osm středních škol včetně víceletých gymnázií, jejichž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj, bude mít jednotné přijímací zkoušky. Nabídku dostaly také školy jiných zřizovatelů, z nichž se připojí tři soukromé školy, a to Moravsko-

slezská obchodní akademie, Educa – střední odborná škola a střední uměleckopřírodovědná škola. „Osobně oceňuji skutečnost, že všechny krajské školy dostaly dohodnutý společný postup, ale speciální dík patří soukromým školám, které se nebojí našeho

projektu a zapojí se do společného zadání přijímacích zkoušek,“ vyjádřila náměstkyně hejmana Věra Palková (ČSSD) s nadějí, že tento postup bude silným motivem k zodpovědné přípravě pro všechny uchazeče o studium, a že utichnou nářky středních škol na

nutnost doučovat žáky prvních ročníků z učiva základních škol.

V minulém školním roce proběhly přijímací zkoušky celkem v 58 středních školách; v čtyřech termínech se jich zúčastnilo téměř 6200 žáků. Nejpočetnější skupinou oborů, do kte-

rých se uchazeči o vzdělávání v těchto školách hlásili, byla gymnázia a lycea. Z celkového počtu uchazečů žák bylo po vykonání přijímacích zkoušek v prvním kole přijímacím řízením přijato téměř 54 procent. Uchazeči, kteří se dostali na gymnázia a lycea, dosáh-

li v průměru o 8,7 procenta lepších výsledků ve srovnání s průměrným výsledkem všech uchazečů. Za alarmující lze považovat skutečnost, že se v matematice projevily závažné nedostatky především v aplikaci matematických dovedností nebo v geometrii.

Certifikát kvality putoval do karvinské školy

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Karviná obdržela v závěru roku certifikát Pečeť kvality Comenius 2011, který uděluje Dům zahraničních služeb a Národní agentura pro evropské vzdělávací programy v Praze. Ocenění získala škola za dvouletý projekt s názvem Showing me, Showing you – Learning for Life, Learning to Live, a to v rámci aktivity Multilaterální partnerství škol v zemích Evropské unie. Na realizaci projektu se zaměřením na děti se speciálními vzdělávacími potřebami se společně s karvinskou školou podílela města – finské Oulu, německý Duren a anglický Nottingham. „Význam ocenění spočívá především ve skutečnosti, že jako speciální škola jsme obstáli v národní soutěži spolu s běžnými základními školami, a dokonce i se středními školami. Škola svým dlouhodobým zapojením do projektu Evropské unie postupně získávala zkušenosti, které zúročila v oceněném projektu Comenius 2011,“ vysvětlila ředitelka školy Marie Filipcová, která jako členka realizačního týmu připravovala program setkání s partnerskými školami a představovala zahraničním hostům český vzdělávací systém.

REALIZAČNÍ TÝM oceněného projektu – zleva koordinátorka Mariola Laboj, vedoucí zájmového kroužku Dagmar Horká, která se zaměřila především na zlepšení jazykových dovedností žáků, ředitelka školy Marie Filipcová a opora žáků v navazování nových přátelství prostřednictvím elektronické pošty Lenka Hulejová, která navíc organizovala mobilitu dětí se zdravotním postižením a podílela se se svými žáky na tvorbě produktů.

Frenštátský soubor Garrendo oslnil porotou

GARRENDO vyniklo mezi nejlepšími šestnácti sbory z celé republiky. Sbor si vyzpíval několik ocenění. Radost měli všichni členové i pedagogové.

V celostátním kole soutěže pro středněškolské sbory a sbory konzervatoří Opava Cantat 2011 dosáhli pěvecký sbor Garrendo několika významných úspěchů – vyzpíval si zlaté pásmo, získal

zvláštní ocenění poroty za nejlepší interpretaci povinné skladby Ave Maria od Václava Ptáčka a sborníkem Petr Václav Michla byl vyhlášen nejlepším dirigentem této skladby. „Opava Cantat probíhá

prakticky již od jara. V březnu a dubnu se na devíti postupových krajských přehlídkách utkalo čtyřicet středněškolských sborů a šestnáct z nich soutěžilo v Opavě. Garrendo se bude připravovat na spo-

lečný koncert s písničkářem Tomášem Kočkem, na Gymnasia Cantant 2012 v Brně a na krajské kolo Opava Cantat 2012 v Ostravě,“ shrnuje studentka frenštátského gymnázia Aneta Prádková.

Archeologické nálezy se v Opavě neničí

Medializovaná kauza výstavby bytového domu zvaného Rohlik v Hálkově ulici v Opavě byla zviditelněna díky zástupci Národního památkového ústavu Michalu Zezulovi, který obvinil stavebníka z porušování zákona a také pohnal příslušné úřady. Připomeňme si v krátké rekapitulaci některé základní informace. Stavba zmiňovaného bytového domu probíhala na základě řádně vydaného stavebního povolení. Stavebník už v době přípravy splnil povinnosti na území s archeologickými nálezy Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky. Reakci archeologů bylo sepsání dohody o provedení záchranného archeologického výzkumu v dané lokalitě, což se následně ještě v roce 2009 uskutečnilo. Snad vzhledem k ekonomickým skutečnostem nebo jiným závazným důvodům, stavební práce už dále neprobíhaly. Až letos se stavba opět rozbíhá. Následovala negativní mediální kampaň, kterou vyvolal zástupce Národního památkového ústavu, v níž napá-

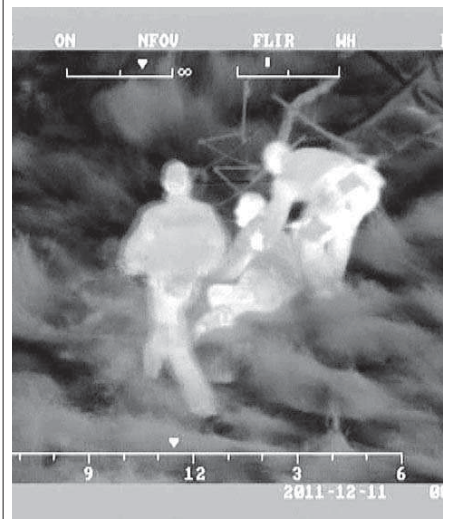
dal nejen stavebníka, ale především krajský úřad a opavský stavební úřad. Po prošetření veškerých skutečností v daném případě bylo zjištěno, že porušení zákona ze strany stavebníka nedošlo. Postupem úřadů se zabývala i Památková inspekce (vrcholný kontrolní orgán státní památkové péče zřízený ministerstvem kultury), která jejich konání vyhodnotila jako bezchybné.

V úřední praxi obecně platí, že stavebník nemůže být omezován ve svých právech nad míru stanovenou zákonem. Vzhledem ke skutečnosti, že již střepl archeologický výzkum v řešené lokalitě a že dále nebyl archeologů nijak vázán (tvrdí, že záchranný archeologický výzkum roce 2009 byl pouze zjišťovací – zákon ale takový termín nezná), nebylo možné z moci úřední další výzkum nařizovat. Chyba v tomto případě byla jednoznačně na straně archeologů. Národní památkový ústav měl od roku 2009 dostatek času na probádání území dotčeného stavbu, avšak celou dobu nic nečinil.

Termovize zachránila ztraceného muže

Desítky policistů pátraly v polovině prosince v mrazivé noci u Studénky na Novojičínsku po muži, který se

ztratil. Policisté již podchlazeného muže našli díky vrtulníku s termovizí. Zachránili mu tak život.

SNÍMEK zachycuje policisty při prvním kontaktu s poškozeným.

Celé Česko čte dětem zapojilo do kampaně dalších pět set institucí

Nápad „Čtete dětem 20 minut denně každý den“ je v našem úspěšném světě skvělým východiskem – správnou cestou, směrem, pomocí

ských center, takže současný počet činí 932 institucí. Počet koordinátorů stoupl na padesát čtyři, knihy putovaly do

i motivaci, jak z našich dětí vychovat duchovně bohaté a tvořivé lidi. Aktivitu obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem už dávno přesáhly hranice našeho kraje, uskutečnila se řada osvětových akcí a poprvé týden mezinárodního čtení, které podpořila řada

65 nemocničních knihoven a ordinací dětských lékařů. Na jaře se v Ostravě uskuteční Mezinárodní konference Čtení dětem – mění životy.

JAROMÍR NOHAVICA zpívá pro dva tisíce dětí na slavnostní inauguraci prvního Mezinárodního týdne čtení dětem.

Olympijské hvězdy rozsvítí ostravskou ČEZ Arénu

ODM 2012

Olympiáda dětí a mládeže 2012, jejíž jubilejní desátý ročník hostí na přelomu ledna a února Moravskoslezský kraj, nebude jen o sportovních výkonech. Mladí reprezentanti jednotlivých krajů budou mít příležitost zažít pravou olympijskou atmosféru i díky setkání s mnoha olympijskými osobnostmi.

Hlavní hvězdou zahajovacího ceremoniálu v neděli 29. ledna od 15 hodin v ostravské ČEZ Aréně se stane první český olympijský vítěz Jiří Raška. Bývalý excelentní skokan na lyžích se ujme čestného úkolu zapálení olympijského ohně. „Je to dobře vymyšlené, děti okusi olympijskou

skou atmosféru se všim všudy. Navíc mohou v mnoha sportech porovnat své výkony a zlepšovat se. Moc se na to těším,“ vzkázal nejlepší český lyžař minulého století. „Takové mládežnické olympiády za našich dob nebyly, ale měli jsme společné republikové šampionáty s ostatními klasickými lyžaři. Na ně vzpomínám rád, navzájem jsme se dobře poznali.“

Mladí sportovci do 16 let, kteří se olympiády zúčastní, nemohou úctyhodné výkony Jiřího Rašky na živo pamatovat. Koho si ale pamatovat budou bezpečně, je stále aktivní hokejista David Moravec. Dvojnásobný mistr světa a olympijský vítěz z Nagana se při slavnostním zahájení ujme role vlahkonoše výpravy Moravskoslezského kraje. „Udělam to rád, vždyť je to maličkost. A jestli to mladé sportovce potěší, bude jim fajn,“ prohlásil nejúspěšnější odchovanec vitkovického hokeje.

Také ostatní kraje vyslaly do boje osvědčená olympijská jména. Mezi vlahkonoše najdeme třeba hokejové brankáře Jiřího Králíka a Petra Břízu, další hokejisty Vladimíra Martince a Bohuslava Ebermanna, lyžařskou akrobatku Šárku Sudovou, lyžaře Ondřeje Banka či badmintonistu Petra Koukala.

Nové návštěvnické centrum má zvýšit atraktivitu a představí tradice

Nový Jičín má novou turistickou atrakci v podobě návštěvnického centra, které najdete na Masarykově náměstí v historickém domě číslo 45, ve kterém žil generál Laudon. A právě generálova expozice je tou poslední, která tady ještě chybí. Svě nově působící v centru města na Masarykově náměstí našlo infor-

mační centrum, Sféricko Europe Direct, ale také klobouková expozice a prodejna. Pro kloboukovou kavárnu se ještě hledá nájemce, a přestože je v domě místo i pro Laudonovu expozici, kvůli potřebným financím ještě není jasné, kdy tady bude. „Nemělo by se zapomínat na toho, kdo tady žil, na generála Laudona.

Určitě by se mělo začít posledním patrem, aby se generál Laudon v Novém Jičíně znovu zabydlel,“ poznamenal ředitel Městského kulturního střediska Nový Jičín Petr Orság.

A Sylva Dvořáčková, ředitelka Muzea Novojičínska, doplnila: „Mýšlenka byla od začátku koncipována tak, že to bude doprovodná expozice,

ce, která nebude dublovat muzeum. Návštěvnické centrum je o tom, že představí tradice města Nového Jičína i z pohledu jiného než historického, přiblíží kloboučnickou výrobu z jině strážky. Kromě toho jsme zavedli systém sdružené vstupenky.“

V prvním patře návštěvnického centra si zájemci mohou vyzkoušet na dvě stovky klobouků a počítačový program jim také vyhodnotí, který jim nejvíce sluší. Mohou se tady s kloboukem vyfotit a poslat atraktivní elektronickou pohlednici. Maľou prochůzkou do historie výroby klobouků jsou interaktivní boxy a nechybí ani živé ukázky tvarování klobouků.

„Největším lákadlem pro návštěvníky je celkový pohled expozice, která je unikátní v tom, že lidé zažijí jednotlivé procesy výroby, jako kdyby v daném podniku byli. Pak si mohou zahrát i na návrháře a klobouček si dozdobit,“ poznamenala vedoucí Návštěvnického centra Nový Jičín Radka Bobková.

Celkové náklady na vybudování návštěvnického centra se vyšplhaly k jedenácti milionům korun, 92,5 procenta pokryje dotace z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Návštěvnické centrum bude po celý rok otevřeno od pondělka do pátku.

Orlovský školák Martin získal Cenu Michala Veliška za statečnost

Neskutečnou odvahu a duchapřítomost prokázal v březnu loňského roku dvanáctiletý školák z Orlové Martin Spiridonov, když z hořícího domu zachránil svou rodinu. Za tento čin převzal v prosinci z rukou pražského primátora Bohuslava Svobody Cenu Michala Veliška za statečnost.

Zákl jako každý jiný. Martin Spiridonov, 12 let, šestá třída Základní školy Mláďi v Orlové. V březnu loňského roku ale Martin předvedl pohotovost a velké srdce, které by mu mohl závidět nejeeden dospělý. Vše začalo, když se ze sklepa domu jeho rodiny začal valit dým. Jeho matka v té době byla na

nákupe. Martin vyvedl do bezpečí nejprve osmdesátileté prarodiče, třiletou sestru a otec po dvou mrtvicích. Oheň se rychle šířila, a tak dvaadvacetiletého bratra na vozíčku nemohl už z druhého patra domu odvézt. Alespoň utěšitel otvory v pokoji, bratra přivezl k otevřenému oknu, dal mu na obličej mokrou ručnici a zavolal hasiče. „My jsme ho vyznamenali v červnu, protože jsme o tom dříve zkrátka nevěděli. O jeho činu jsme se dozvěděli až později od hasičů,“ vysvětloval starosta Orlové Jiří Michalík. „Já si myslím, že to, co udělal, je naprosto famózní a Cenu Michala Veliška si určitě zaslouží.“

Bruntál se pyšní novým digitalizovaným kinem

S mírným předstihem dostali filmoví diváci v Bruntále vánoční dárek. Bruntálské kino začalo promítat s použitím digitální a 3D technologie. Nejbližší kino s podobnou špičkovou technologií je až v Olomouci. Kino se na digitalizaci připravovalo téměř rok. Nová technologie dává kinu dosud nebyvalé možnosti. „Umožňuje to další spoustu formátů, které doposud na starých promítacích 35milimetrových strojích možné nebyly. Díky moderní technologii to umožňuje daleko větší rozsah využití,“ vysvětlil

provozovatel kina Petr Jüttner. Bruntálské kino se teď řadí mezi deset nejmodernějších kin v České republice. „Je to obrovský kvalitativní skok oproti klasickému promítání. Na realizaci tohoto nákupe se podílelo město Bruntál a Státní fond na podporu a rozvoj kinematografie, který přispěl osmi sty tisíci,“ informoval starosta Bruntálu Petr Rys. Nová technologie přinese divákům ještě jednu nemalou výhodu. Premiérové filmy uvidí ve stejný den, kdy budou uvedeny do distribuční sítě.

V Dolní Lutyni se našla americká letecká puma

Pracovníci pískovny v Dolní Lutyni objevili nále, který je pro Moravskoslezský kraj velmi neobvyklý: nevybuchlou americkou leteckou pumu. Ta našel nikoho neoheňovala i vzápětí ji odborně zneškodnili a odvezli policejní pyrotechnici. V našem regionu se čas od času pozbytky po druhé světové válce najdou. Většinou jde ale spíše o granáty či jinou drobnější munici. Nález pětisetilbrotové pumy, navíc z arzenálu americké armády, je v našich končinách opravdovou raritou. „Bombardování tady za druhé světové války proběhlo. V našem regionu nacházíme spíše munici sovětské armády a také samozřejmě německé,“ uvedl Luděk Horký z Pyrotechnické služby Praha – expozitura Frýdek-

–Místek. Jaky byl účel vyhození pumy na území dnešní Dolní Lutyně, už asi nikdo neví. Existuje ale několik pravděpodobných verzí, proč jí sponenecká vojska odhodila právě tam. „Byla zřejmě vyhozena za účelem zničení nějakého objektu, který tady možná před těmi sedmdesáti lety byl. Možná ale bomba vybuchla v rámci zbraňování se finice a odlehlém letounu,“ přemýšlel Horký. Policie varuje, aby lidé v případě těchto nálezů jakékoli velikosti neodnášeli munici z místa. I po dlouhých letech byvají nalezené granáty a další střelivo plně funkční. Nejlepší radou je proto přivolat na místo policii, která zajistí odbornou likvidaci takového nálezu.

Vydržte 66 dní, až potom začne předsevzetí fungovat

Pokud jste si s příchodem nového roku dali stejné jako dvě třetiny populace našeho kraje novoroční předsevzetí, pak vězte, že musíte se změnou starých zvyklostí vydržet minimálně do začátku března. Podle odborníků se teprve po 66 dnech stane nový návyk pevnou součástí vašeho života.

Přestat kouřit? Zhubnout? Více seřít a více sportovat? Nebo méně pít alkoholu? Taková a jiné podobná předsevzetí si sice většina lidí na začátku nového roku obvykle dává, ale jen zlomek z nich je dodrží. Podle expertů trvá změna starých zvyklostí a odbočka ze zajetých kolejí směrem k novým zdravým návy-

kům přesně devět týdnů a tři dny. Po této době totiž většina lidí začne automaticky vykonávat činnosti, které nepatří do běžného repertoáru životního stylu, například jíst denně ovoce a zeleninu nebo běhat před snídaní. Jinak řečeno: musíte mít dostatek vůle, abyste vydrželi do 7. března. Po tomto datu by se měly nové návyky stát automatickou součástí dne, bez potřeby vědomé ovládat. „Průměrně se však podaří dodržet předsevzetí jen asi dvacet procent lidí. Podle našich zkušeností bere za jejich velké množství už kolem Tří králů,“ potvrzuje frýdecko-místecká psycholožka Juliana Pučková.

